



Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid violet
- **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Bruk av stoffet/ tilberedning** produksjon av tannproteser
- **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
Ivoclar Vivadent AG
Bendererstrasse 2
FL-9494 Schaan
PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN
-
- **Tel:** +423 235 35 35
Fax: +423 235 33 60
- **Avdeling for nærmere informasjon:**
For Scandinavia:
Ivoclar Vivadent AB, Dalvägen 14, 169 56 Solna
Tel: +46 8 514 939 30 / Fax: +46 8 514 939 40
info@ivoclarvivadent.se
- **1.4 Nødnummer:** Giftinformasjonen / Døgnåpen telefon: 22 59 13 00

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

- **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**
Carc. 1B H350i Kan forårsake kreft ved innånding.
Repr. 1B H360F Kan skade forplantningsevnen.
Aquatic Chronic 2 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
- **2.2 Etikettelementer**
- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**
Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**
- 


GHS08 GHS09
- **Signalord Fare**
- **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**
cobalt dinitrate
- **Advarselsetninger**
H350i Kan forårsake kreft ved innånding.
H360F Kan skade forplantningsevnen.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
- **Sikkerhetssetninger**
P201 Innhent særskilt instruks før bruk.
P273 Unngå utslipp til miljøet.
P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
P391 Samle opp spill.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid violet

(fortsatt fra side 1)

P405 Oppbevares innelåst.

- **Ytterligere informasjon:**
Inneholder cobalt dinitrate. Kan gi en allergisk reaksjon.
- **2.3 Andre farer**
- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**
- **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 10141-05-6	cobalt dinitrate	0,3-<1%
EINECS: 233-402-1	Resp. Sens. 1, H334; Muta. 2, H341; Carc. 1B, H350i; Repr. 1B, H360F; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Skin Sens. 1, H317	

- **Ytterligere informasjon:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Etter innånding:**
Tilførsel av frisk luft eller surstoff; søk legehjelp.
Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
- **Etter hudkontakt:** Skyll med vann.
- **Etter øyekontakt:** Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
- **Etter svelging:**
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Sørg for legebehandling.
- **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slökkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:** Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
- **6.2 Miljøverniltak:** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD
LT Colouring Liquid violet**

(fortsatt fra side 2)

- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Kun personell med tilstrekkelig opplæring skal håndtere dette produktet.
Bare til odontologisk bruk.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Beholderne må åpnes og håndteres forsiktig.
Unngå aerosoldannelse.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Hold åndedrettsbeskyttelse i beredskap.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Må bare oppbevares i originalbeholdere.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:**
Hold beholderne tett tilsluttet.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**

· **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

CAS: 10141-05-6 cobalt dinitrate

AG	Langtidsverdi: 0,02 mg/m ³
	A K R, som Co (røyk)

- **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**

- **Personlig verneutstyr:**

- **Generelle verne- og hygienetiltak:**

Overhold vanlige, profesjonelle hygienetiltak.
Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Beskyttelsesklær må oppbevares adskilt.

- **Åndedrettsvern:**

Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD
LT Colouring Liquid violet**

(fortsatt fra side 3)

· **Håndvern:**

Beskyttelseshansker

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.
Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.

· **hanskemateriale**

Naturkautsjuk (Latex)

Kloroprenkautsjuk

Nitrilkautsjuk

Butylkautsjuk

Fluorkautsjuk (Viton)

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **Øyevern:**

Tettsittende vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**· **alminnelige opplysninger**· **Utseende:**

Form:	Flytende
Farge:	Fiolett
· Lukt:	Karakteristisk
· Luktterskel:	Ikke bestemt.

· **pH-verdi ved 20 °C:** 2,3· **Tilstandsendring****Smeltepunkt/smelteområde:** Ikke bestemt.**Kokepunkt/kokeområde:** Ikke bestemt.· **Flammepunkt:** Ikke bestemt.· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke brukbar.· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.· **Ekspløsjonsfare:** Produktet er ikke ekspløsjonsfarlig.· **Damptrykk:** Ikke bestemt.· **Tetthet:** Ikke bestemt.· **relativ tetthet** Ikke bestemt.· **damptetthet** Ikke bestemt.· **fordampningshastighet** Ikke bestemt.· **Løslighet i / blandbarhet med vann:** Løslig.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD LT Colouring Liquid violet

(fortsatt fra side 4)

- **Fordeleskoeffisient (n-oktanol/vann):** Ikke bestemt.
- **Viskositet:**
 - Dynamisk:** Ikke bestemt.
 - Kinematisk:** Ikke bestemt.
- **9.2 Annen informasjon** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet** Stabil under normale betingelser for håndtering og oppbevaring.
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsrett bruk.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** Ingen under normale betingelser for oppbevaring og bruk.

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **på huden:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **på øyet:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Sensibilisering:** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **Skader på arvestoffet i kjønnseller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Kreftframkallende egenskap**
Kan forårsake kreft ved innånding.
- **Reproduksjonstoksisitet**
Kan skade forplantningsevnen.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjoner:**
- **Generelle informasjoner:**
giftig for vannorganismer
Vannfareklasse I (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 6)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD
LT Colouring Liquid violet**

· **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

(fortsatt fra side 5)

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

· **13.1 Metoder for avfallsbehandling**

· **Anbefaling:**

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
Produktet må kasseres ved et avfallsbehandlingsanlegg eller forbrenningsanlegg i henhold til lokale forskrifter.

· **Ikke rengjort emballasje:**

· **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

· **14.1 UN-nummer:**

· **ADR,RID,ADN, ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· **14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse**

· **ADR,RID,ADN, ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· **14.3 transport fareklasser**

· **ADR,RID,ADN, ADN, IMDG, IATA**

· **klasse** bortfaller

· **14.4 Emballasjegruppe:**

· **ADR,RID,ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· **14.5 Miljøfarer:**

Ikke brukbar.

· **14.6 Særskilte forholdsregler for bruker**

Ikke brukbar.

· **14.7 Transport i bulk iht. annekset II til MARPOL
73/78 og til IBC-koden**

Ikke brukbar.

· **Transport/ytterligere informasjoner:**

Produktet er ikke klassifisert som farlig gods for transport (ADR, IMDG, IATA).

· **UN "Model Regulation":**

bortfaller

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

· **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**

· **Nasjonale forskrifter:**

· **Andre forskrifter, restriksjoner og forbudsforordninger**

Produktet er et medisinsk utstyr i henhold til direktiv 93/42/EØF.

· **Stoffer som gir stor grunn til bekymring iflg. REACH, artikkel 57**

CAS: 10141-05-6 | cobalt dinitrate

· **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

NO

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 20.06.2017

Versjon 2

revidert den: 13.06.2017

**Handelsnavn: IPS e.max ZirCAD MT Colouring Liquid violet / IPS e.max ZirCAD
LT Colouring Liquid violet**

(fortsatt fra side 6)

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

H334 Kan gi allergi eller astmasymptomer eller puste vansker ved innånding.

H341 Mistenkes å kunne gi genetiske skader.

H350i Kan forårsake kreft ved innånding.

H360F Kan skade forplantningsevnen.

H400 Meget giftig for liv i vann.

H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

SVHC: Substances of Very High Concern

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Resp. Sens. 1: Respiratory sensitisation – Category 1

Skin Sens. 1: Skin sensitisation – Category 1

Muta. 2: Germ cell mutagenicity – Category 2

Carc. 1B: Carcinogenicity – Category 1B

Repr. 1B: Reproductive toxicity – Category 1B

Aquatic Acute 1: Hazardous to the aquatic environment - acute aquatic hazard – Category 1

Aquatic Chronic 1: Hazardous to the aquatic environment - long-term aquatic hazard – Category 1

Aquatic Chronic 2: Hazardous to the aquatic environment - long-term aquatic hazard – Category 2

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**

NO